

'Mijn Hedda is veel slonziger'

7 vragen aan Halina Reijn

Actrice Halina Reijn (1975) speelt bij Toneelgroep Amsterdam de hoofdrol in Ibsens *Hedda Gabler* (1890), over een destructieve, hooghartige vrouw die vastzit in een ongelukkig huwelijk. Het stuk ging gisteravond in première op het Holland Festival in Amsterdam.

Wat is er mis met Hedda Gabler?

„Hedda zit in een grote existentiële depressie: wat is de zin van het leven, wat ben ik aan het doen? Wat zou ik moeten doen? Dat is de universele laag die bijvoorbeeld ook in *Hamlet* zit. Maar zij heeft ook een heel banale kant, ze is een verwend krengetje met probleempjes. Zij heeft wel allerlei romantische idealen, ze wil allerlei grote dingen naja-gen, maar ho-ho, wat zullen de mensen er wel niet van denken? Ze is laf, bezorgd om de etiquette, bang voor een schandaal.”

Hedda kampt met problemen – klassenverschillen, positie van de vrouw, huwelijksmoraal – die honderd jaar geleden actueel waren, maar nu veel minder spelen. Hoe verplaats je Hedda naar 2006?

„In Ibsens tijd was Hedda een vrouw die gevangen zat in haar huwelijk, in haar burgerlijke omgeving. Tegenwoordig zou ze met een flitsscheiding zo een einde kunnen maken aan haar situatie, nu zit ze meer gevangen in zichzelf. Het publiek denkt al meteen: 'Ga toch naar buiten, ga toch weg bij die Tesman, neem een hobby'. Je moet haar dus een andere, onontkoombare reden geven waarom dat niet kan. Hedda is fobisch, ze kán niet naar buiten. Als je depressief bent is iedere prikkel je te veel.”

Waarom pleegt ze zelfmoord?

„Ik denk dat haar zelfmoord al vastlag lang voor het stuk begint. Die vernietigingsneiging had ze al in haar jeugd.”

Wat maakt uw Hedda Gabler anders dan alle anderen.

„Doorgaans wordt zij gespeeld als een stijlcoon, een uiterlijk koele dame, elegant gekleed. Mijn Hedda is veel slonziger: onopgemaakt, haar door de war. Ik geef haar ook niet het geijkte valse sarcasme mee, mijn Hedda meent vaak wat ze zegt, zij is meer recht voor zijn raap. De neiging bestaat ook om haar zelfmoord heel mooi te stileren. Bij ons kruipt ze echter bloedend over de grond, ze wil maar niet dood, hoe hard ze het ook probeert, heel gênant, banaal en ontluisterend.”

Hoe past Hedda in de lijn grote vrouwen die u heeft gespeeld: Ophelia, Lulu, Elektra, Kat uit 'Het temmen van de feeks'?

„Het zijn archetypische vrouwen, die een kant van het vrouw-zijn vertegenwoordigen: bakvis, *fille fatale*, mannenfantasia, opstandige feeks, vaderskind. Die anderen waren allemaal meisjes, doorgaans gekke meisjes. Nu heb ik voor het eerst het gevoel dat ik een volwassen vrouw speel.”

Hedda worstelt met het besef: 'your ballroom days are over, babe'. U bent dertig geworden. Herkent u zich in haar?

„Ja, zo'n *quarter life crisis* heb ik ook gehad. Ik heb hem uitgezikt in Los Angeles, en het daar van me afgeschreven in de roman *Prinsesje Nootgenoeg*. De hoofdpersoon daarvan is een actrice die – niet toevallig – in Hedda Gabler speelt. Ik denk dat Hedda sowieso erg op dertigers van nu lijkt: als kind verwend en zonder grenzen opgevoed, alle mogelijkheden hebben maar niet kunnen kiezen; tegen de leegheid van het leven aanlopen. Het ligt ook aan de aanbidding van de jeugd die nu heerst. Daarom willen vrouwen zo lang mogelijk meisjes blijven. Oprah Winfrey, de uitvinder van de *quarter life crisis*, heeft het mooi verwoord: je moet niet te lang blijven rondlopen in te korte rokjes, je moet op tijd verinnerlijken.”

En bent u op tijd verinnerlijkt?

(Wijst grijnzend op haar zeer korte sixties-jurkje).

WILFRED TAKKEN

'Hedda Gabler' t/m 19 aug. Westergasfabriek Amsterdam. Tournee t/m 14 okt. Inl. 020-5318484 of www.toneelgroepamsterdam.nl.